

Nr. 55

STOWARZYSZENIE

PODATKOWE

INSTYTUCYA CZCI I CHLEBA

SPRAWOZDANIE

ZA ROK 1911

PARYŻ

NAKŁADEM INSTYTUCYI CZCI I CHLEBA

1912

CZŁONEK HONOROWY

Ekielski Józef, Lwów.

R A D A

- Babiński Henryk, 170 bis, Bd Haussmann.
Budzyński Alfred, 15, Rue Lamandé.
Dybowski Alexander, 16, Rue Rottembourg.
Gałęzowski Józef, *administrator*, 11, Rue Claude Chahu.
Gasztowt Wacław, 7, Rue Truffaut.
Gorecki Ludwik, 26, Bd St. Germain.
Korytko Eugeniusz, 4, Rue Say.
Kozakiewicz Bronisław, 2, Place des Batignolles.
Lipkowski Jan, 11, Rue Claude Chahu.
Mękowski Ludwik, 1, Rue Duval, Montmorency.
Mickiewicz Władysław, *w-prezes*, 7, Rue Guénégaud.
Obrycki Hipolit, 132, Avenue du Maine.
Zaleski Dyonizy, *sekretarz*, 129, Bd St.-Michel.
Zamoyski Władysław, *prezes*, 6, Quai d'Orléans.
Żychoń Bolesław, 3, Avenue des Chalets.

---

es. 2047

TWÓRCY INSTYTUCYI CZCI I CHLEBA

Karol Królikowski
 Bohdan Zaleski
 Władysław Laskowicz
 Józef Dybowski
 Artur Sienkiewicz

ZAŁOŻYCIELE

Ilość roczn. doch.
 fr. c.

2237	Abakanowicz Bruno, † 1900	20	—
2131	Amplewska Felicja, † 1887	6	—
1887	Antoszewicz Alexander, † 1890	40	—
2015	Artwiński Julian, † 1911		
121	Babiński Alexander, † 1899	30	—
2274	Baczyński Roman, wice-prezes † 1907	21	—
70	Baliński Karol, † 1864	16	—
1738	Barcińscy Jan i Eugenia, †	6	—
342	Bartkowska Emma, z Plattów, † 1884	3	—
342	Bartkowski Jan, wice-prezes, † 1893	50	—
342	Bartkowski Jan, syn, † 1883	3	—
2309	Bednawski Alexander, † 1901	30	—
1227	Bentkowski Władysław, † 1887	16	—
444	Bliziński Feliks, major, † 1876	30	—
33	Błociszewski Kazimierz, † 1878	100	—
177	Błociszewski Tadeusz, prezes, † 1899	50	—
101	Boczkowski Ignacy, podporucznik, † 1886	1	—
37	Bolewski Xawery, porucznik, † 1863	22	—
88	Bońkowski Hieronim Napoleon, † 1886	1	—
94	Borysewicz Szymon, † 1896	4	—
1894	Branicki hr. Xawery, † 1880	400	—
1722	Braun Wanda z Bartkowskich, † 1910	2	—

		Ilość roczn. doch	
		fr.	c.
2054	Breański Felix, generał, † 1881	4	—
1314	Bruxelskie b. Tow. Bratniej Pomocy	29	—
623	Brzeziński Leon, kapitan, † 1865	248	—
3	Bystrzonowska hr. Kamilla, † 1889	40	—
3	Bystrzonowski hr. Ludwik, generał, † 1878. }		
25	Chobrzyński Karol, porucz., prezes, † 1883.	135	—
547	Chodorowicz Michał, † 1878	5	—
602	Dobrzański August, major, † 1873	300	—
1344	Domeyko Ignacy, † 1889	20	—
1985	Drobyszewski Józef, † 1884	20	—
503	Duchanowski Andrzej, major, † 1887	6	—
1885	Dudziński Ignacy, porucznik, † 1881	16	—
1744	Dudziński Paweł, † 1891	—	50
1524	Dunikowski Edward, † 1884	160	—
1641	Dunowski Józef, porucznik, † 1877	519	—
1553	Duński Edward, ksiądz, † 1857	5	—
1418	Dzikowski Juliusz, † 1875	1	—
320	Dzikowski Piotr, † 1891	430	—
—13	Elżanowski Seweryn, † 1874	60	—
650	Falkowski Jan, kapitan, † 1872	9	—
—63	Faucher Leonowa z Wołowskich, † 1905.	30	—
1238	Gałęzowska Józefowa z Karpińskich, † 1908.	1	20
1487	Gałkowski Franc. Alfons, poruczn., † 1878.	11	—
1846	Gołębiowski Alexander Antoni, † 1885	1	20
397	Gorkowski Kanut, † 1892	100	—
2083	Gottowt Ferdynand, † 1892	30	—
—45	Grabski Julian, † 1905	3	—
409	Jabłońska Józefina Marya Gabryela, † 1879.	1	—
409	Jabłoński J.-A.-N. dr, † 1893	4	—
1859	Jabłoński Karol, † 1890	2	—
—615	Janowski Franciszek, podporucznik, † 1882.	2	50
1175	Janowski Jan Nepomucen, † 1888	1	50

95	Januszewicz Teofil, prezes wojew., † 1876.	5	—
1	Januszkiewicz Albin, podporucznik, † 1876.	150	—
40	Januszkiewicz Eustachy, adjutant, † 1874 .	100	—
1346	Jarocki Edmund, † 1893	15	—
600	Jedliński Hieronim, † 1899	3	—
831	Jedynowicz Seweryn, † 1881	10	—
917	Jedynowicz Władysław, † 1875	2	—
831	Jedynowiczowa M. z Berezowskich † 1907.	5	—
1873	Kaczkowski Zygmunt Pomian, † 1896 . .	2	50
2151	Kaczorowski Felix, †	3	—
1552	Kalkstein Alexander, † 1878	2	—
853	Kasperek Józef, † 1892	600	—
461	Kędziński Walenty, † 1878	1	—
181	Kildysz Julian, † 1890	20	—
465	Kołąkowski Zenon, porucznik, † 1875 . .	46	—
742	Korabiewicz Edmund dr, z Litwy, † 1875.	1	—
930	Korzeniowski Onufry, kapitan, † 1868 . .	30	—
1380	Korzun Michał, porucznik, † 1876	3	—
850	Kośpiński Wojciech, † 1869	25	—
86	Kosiłowski Ildefons, Paryż, † 1895	7	50
2239	Kraków Stanisław, † 1892	4	—
1724	Kraśnicki Leonard, porucznik, † 1849 . .	20	—
445	Krasowski Roman, porucznik, † 1878 . .	5	—
609	Krawczyński Franciszek, † 1890	115	—
1757	Królikowska Gabryela, † 1877	3	—
14	Królikowski Karol, porucznik, † 1871 . .	160	—
14	Królikowski Paweł, porucznik, † 1832 . .	30	—
963	Kruszewski Ignacy, generał, † 1879	32	—
381	Kwieciński Wiktor, † 1880	9	—
12	Laskowicz Władysław, prezes, † 1891 . .	100	—
279	Lenartowicz Teofil, † 1893	10	—
533	Libiszewski Karol, podporucznik, † 1873 .	22	—

		fr.	c.
1275	Lisicki Michał, podoficer, † 1890	2	—
32	Łempicki Wojciech, † 1884	7	50
110	Madaliński Maxymilian, † 1897	20	—
1279	Malczewski Józef, † 1894	5	—
96	Malinowski Stanisław, dyr. Szk. Pol., † 1890.	4	—
1689	Malinowski Tomasz, † 1879	1	—
1944	Mańkowski Wacław, marszałek, † 1905 .	60	—
1741	Maubeuge Amalia z Bartkowskich de, † 1908.	2	—
136	Michałowski Felix dr, wice-prezes, † 1894.	100	—
587	Michałowski Henryk, † 1892	2	50
115	Mickiewiczówna Helena, † 1896	8	—
2093	Milewski Oskar Korwin, † 1906	4	—
1690	Moliński Albert, podporucznik, † 1883 . .	85	—
106	Nabielak Ludwik, major, † 1883	1	—
118	Niedźwiecki Leonard, † 1892	2	—
1712	Nieszokoć Wincenty, kapitan, † w Senegalu.	25	—
580	Niezabitowski Alexander dr, † 1885 . . .	75	—
811	Nobis Kazimierz, podporucznik, 1883 . .	110	—
361	Odynecki Antoni, † 1872	3	30
149	Odynecki Tomasz, † 1897	3	30
215	Olszewski Antoni, major, † 1868	100	—
41	Olszewski Stanisław, podporucznik, † 1874.	4	—
1312	Orpiszewski Ludwik, kapitan, † 1875 . .	5	—
1374	Orzechowski Oksza hr. Tadeusz, † 1902 .	2	50
1558	Pac hr. Ludwik, generał, † 1835	10	—
2264	Pawłowicz Jan, ze Żmudzi, † w St.-Louis .	1	—
628	Piliński Konstanty, podporucznik, † 1877 .	2	—
104	Piotrowski Rufin, † 1872	66	—
1343	Polacy w Chili (1866)	52	—
1446	Porzeziński Walenty, † 1883	12	—
837	Postępski Roman, podchorąży, † 1878 . .	12	50
—	Potocka Klaudia z Działyńskich. † 1836 .	2	—

341	Potocki hr. Alexander, pułkownik, † 1870.	100	—
721	Puchalski Józef, podoficer, † 1887	1	50
947	Puzyński Wincenty, porucznik, † 1877	3	—
923	Pyszyński Józef, podporucznik, † 1876	1	—
1386	Rakowski Józef, † 1889	1	50
18	Reiff Adolf, † 1902	3	—
408	Rojewski Marcin, kapitan, † 1880	5	—
1017	Ruprecht Karol, † 1875	15	—
1174	Rusteyko Józef, prezes, † 1907	110	—
1282	Schmidt Wojciech, podporucznik, † 1881	20	—
1648	Siwicki ksiądz, proboszcz z Brzezia, † 1869.	2	—
191	Skawiński Piotr, † 1902	20	—
608	Śliwiński Ludwik, podporucznik, † 1887	2	—
406	Smyczyński Emil, † 1882	20	—
233	Sowiński Albert, † 1880	20	—
2038	Spasowicz Włodzimierz, † 1906	34	—
146	Sperczyński Adam, porucznik, † 1881	30	—
21	Staniewicz Sylwester, † 1892	6	—
2189	Straszewicz hr. Alexander, prezes, † 1904.	160	—
150	Strawiński Donat, † 1877	15	—
1242	Stryjeński Alexander, kapitan, † 1875	5	—
1567	Szczapiński Józef dr, † 1874	4	—
518	Szretter Antoni, † 1884	5	—
22	Szwykowski Kazimierz dr, † 1899	300	—
790	Szymkiewicz Michał, porucznik, † 1868	222	—
1880	Tereszkiewicz Leon, podporucznik, † 1881.	2	50
1852	Timler Alexander, generał, † 1896	5	—
2432	Trojanowski Antoni, † 1905	9	—
812	Ulkowska Elżbieta, † 1893	5	—
2102	Urmowski Leon, porucznik, † 1898	9	—
1615	Wilkxycka z Działowskich Elżbieta, † 1877.	300	—
693	Witkowski Maxymilian, † 1883	33	—

		Ilość roczn. doch.	
		fr.	c.
1447	Wołowicz Antoni, kapitan, † 1868	150	—
62	Wołowska Tekla, † 1871	120	—
55	Wołowski Ludwik, senator, † 1876	120	—
98	Wołowski Kazimierz, podporucznik, † 1877.	20	—
1521	Zabłocka Antonina, †	10	—
11	Zaleska Zofia, † 1868	20	—
11	Zaleski Bohdan, prezes, † 1886	60	—
802	Zaleski Bronisław, † 1880	20	—
10	Zaleski Józef, major, † 1864	60	—
438	Zaleski Michał, † 1892	5	—
230	Zamoyski Władysław, generał, † 1868	200	—
230	Zamoyski Witold, † 1874	100	—
268	Zapaśnik Antoni, kapitan, † 1871	15	—
699	Zieliński Michał, podporucznik, † 1879	10	—
231	Zienkowicz Wiktor, † 1885	60	—
2	Żarezyński Amancyusz, poseł, † 1875	400	—
419	Żebrowski Ignacy Oskar, † 1883	2	—
2053	Żeligowski Justyn, † 1876	1	20
1311	Żelkowski Maxymilian, kapitan, † 1871	10	—
197	Żyliński Marcin, podporucznik, † 1881	24	—
	Anonimy	233	—

ZAŁOŻYCIELE ŻYJĄCY

1342	Bartkowska Klaudia, Paryż	3	—
—	Walter Jan Bartkowski, Stany Zjedn.	2	50
798	Maubeuge Renat de, Kowno	2	50
1646	Braun Jan dr, Genewa	2	50
94	Borysewicz Władysław, Paryż	4	—
2596	Celichowski dr Zygmunt, Kórnik	15	—
2183	Darowski Zygmunt, Paryż	2	—
1162	Geniusz Mieczysław, Port-Saïd	3	—

	Ilość roczn. doch.	
	fr.	c.
1710 Gorecka Marya i dr Ludwik Gorecki . . .	150	—
1881 Jagielski Henryk, Nancy	1	—
831 Jedynowicz Seweryn Władysław, Bordeaux	5	—
880 Kojałowicz Edmund, Galicya	6	50
2263 Leszczyński Stanisław, Warszawa	4	—
115 Mickiewicz Władysław, Paryż	2	—
— Mickiewiczowa Marya, żona, Paryż	2	—
— Mickiewiczówna Marya, wnuczka Adama	2	—
1505 Muszyńscy Jacek Xawery i Izabela, Kraków.	10	—
2084 Rousseau z Bereckich Magdalena	3	—
1701 Taraszewski ksiądz Kassyan, Monachium	5	—
1637 Zaleski Dyonizy, Paryż	5	—
56 Zmartwychwstańcy XX., Rzym	35	—

WNIEŚLI ZADATEK NA SKAPITALIZOWANIE

Gałęzowski Józef	1	20
Korytko Eugeniusz	2	40
Krypski Wiktor	—	60
Lewenhard Stanisław dr	—	60
Natanson Stefan	—	60
Tyszkiewicz hr. Michał	9	—

Pół wieku minęło od dnia, gdy 2 marca 1862 roku powstało w Paryżu Stowarzyszenie podatkowe, krótko potem nazwane Instytucją Czcii i Chleba.

Splacanie, w imieniu Polski, długu narodowego względem zasłużonych, taki sobie cel wytknęli twórcy Stowarzyszenia podatkowego.

Pragnęli oni pamięcią o zasłużonych weteranach osłodzić im ostatnie życia chwile, ściągając tem, wedle ich własnych słów, błogosławieństwo boże na sprawę tak im drogą; pragnęli się przyczynić do wychowania dla Polski, polskich po weteranach sierot.

Podatkowem nazwali oni Stowarzyszenie dlatego, że miało ono rozproszonych na emigracyi rodaków, bez względu na różnice przekonań politycznych, wspólnym połączyć obowiązkiem opłacania narodowego podatku.

Akt założenia ustanawia Wydział tymczasowy, złożony z prezesa Bohdana Zaleskiego, kasyera Władysława Laskowicza, kontrolera Józefa Dybowskiego, sekretarza Karola Królikowskiego, zastępcy sekretarza Artura Sienkiewicza.

Pierwszą myśl stwierdzenia opłacaniem dobrowolnie na siebie nałożonego podatku przynależności do Polski i wyręczenia Ojczyzny w nagradzaniu zdobytych w jej służbie zasług powziął i serca rodaków dla niej zdobył jeden z najzacniejszych Polski synów, weteran z 31 roku, Karol Królikowski. Gorącą przejęty miłością Ojczyzny, Królikowski zaciągał wszystkich do Stowarzyszenia podatkowego w imię obowiązku wierności »naszej najjaśniejszej Pani, Polsce«.

Kilkuset weteranów odrazu do apelu stanęło, i już

w kilka miesięcy, bo 31 grudnia 1862 roku suma zgłoszonych podatków wynosiła 18,091 fr. a po za tem ofiar złożono w kasie Stowarzyszenia 7.577 fr. Wobec twardego losu biednych emigrantów, godnym jest podziwu tak pomysłny wynik kilkomiesięcznych ledwo starań i zachodów Karola Królikowskiego i jego przyjaciół.

Działo się to krótko po wypadkach warszawskich 1861 roku, gdy się taki budził w narodzie duch, że każdy czuł potrzebę pracy i ofiary dla Ojczyzny; tem silniejszy w tych chwilach znalazły oddźwięk w sercach rodaków gorące słowa Królikowskiego.

Wydział tymczasowy w drugiej odezwie swojej 21 stycznia 1863 roku tak się do rodaków odzywa:

»Te usiłowania i dzisiejszy ich rezultat najlepiej dowodzą, że nie wygasło w sercach uczucie obowiązku, wyniesione z ziemi ojczystej przed laty trzydziestu, że solidarność wszystkich członków emigracyjnego ciała trwa nienaruszona i niezachwiana, mimo różnic zdań i sądów, mimo rozproszenia i tak długiego lat upływu«.

Wydział wyraża nadzieję, że cała emigracja zgłosi podatek dobrowolny, że »kiedy żołnierze i dzienni wyrobnicy z wielu miejsc ze szlachetną skwapliwością się pozapisywali, toć się nikt nie usunie«.

»Kiedyśmy tu przybyli — pisze dalej — niesłychana i jednomyślna sympatya rządów i ludów przyjęła nas z otwartemi rękami i z chlebem codziennym. Dano nam żołd, otworzono szkoły do nauk i rzemiosł, płacono podróże, dawano na książki i narzędzia, płacono inskrypcye w uniwersytetach; zdawaliśmy egzamina łatwiej niż francuzi, sądy nawet sądziły nas łagodniej. Wszystko to robiono dla imienia polskiego. Jeżeli tedy ani jednego z nas niema, coby od lat trzydziestu, pod tym lub owym wzglę-

dem, moralnym czy materyalnym, nie korzystał z imienia polskiego, nie masz więc wątpliwości, że nie będzie ani jednego, coby się dziś cofnął od obowiązków do tego samego imienia przywiązanych. Młodszy korzystałszy więcej i przyszłszy do jakiej takiej znośniejszej pozycji. Starsi, w pewnym już wieku podówczas, musieli poprzestać na samym tylko żołdzie».

A żołd rząd francuski coraz mniejszy wypłacał. Zamiast 120 fr. miesięcznie, które pułkownik otrzymywał w 1832 roku, dawano mu w 1863 już tylko 45 fr. Major zamiast 100 fr. otrzymywał 35 fr. Kapitan zamiast 84 fr. dostawał 25 fr., tak jak i porucznik i podporucznik. Podoficer lub żołnierz w 1832 roku dostawał, prócz koszar i ubioru, 23 fr., w 1863 otrzymywał już tylko 15 fr. na miesiąc.

»A któż to żyje z samego tylko żołdu — pisze Wydział — jeżeli nie po największej części nasi bracia starsi, nasi komendanci z 1831, którzy nas do boju i chwały prowadzili. Bieda byłaby społeczeństwu swych starszych nie szanującemu«.

Pierwotnie postanowiono pieniędzy do ręki nikomu nie oddawać, lecz w odpowiednich zakładach umieszczać weteranów i sieroty. Wnet się jednak okazało, że starzy weterani, żyjący z żołdu, nie chcieliby na stare lata zrywać nieraz od dawna nawiązanych stosunków i przenieść się do Paryża, do zakładu, w którymby się stosować musieli do ścisłych przepisów.

Zwrócił się wówczas do Stowarzyszenia z Troyes były major korpusu inżynierów i saperów, przeznaczył Felix Bliziński, który na wiadomość o zawiązaniu się nowego Stowarzyszenia, choć żył tylko z francuskiego żołdu, złożył 30 franków i obszedł cały departament Aube i wszystkich w nim zamieszkałych rodaków do Stowarzyszenia za-

ciągnął. On to napisał do Wydziału: »Zamiast posyłać do św. Kazimierza, dajcie pensyjki dożywotnie żołnierzom po 10 lub 15 fr. miesięcznie; zadowolicie ich więcej i sami zyskacie $\frac{2}{3}$ oszczędności w wydatkach«.

Stowarzyszenie za tą radą poszło. Stąd powstały tak wówczas nazwane zadatki emerytalne, skromne miesięcznie, później kwartalnie, wypłacane pensyjki.

Wybór kandydatów do tych zadatków emerytalnych powierzono Komisji weteranów, do której powołani zostali: prezes, major Józef Zaleski, kontroler, Sylwester Staniewicz, sekretarz, Rufin Piotrowski, Teofil Januszewicz i Józef Święcicki. Tak tedy pierwszego zaraz roku dziesięciu wyższym oficerom, odznaczonym polskim krzyżem złotym *Virtuti Militari*, albo krzyżem francuskiej legii honorowej, przyznano zadatku emerytalnego po 240 fr. rocznie, kilku oficerom niższym po 200 fr., kilku podoficerom i żołnierzom od 180 do 120 franków. Dwóch inwalidów umieszczono w Zakładzie św. Kazimierza za opłatą roczną 500 fr. Z tych jeden kapitan kawaleryi Jan Ignacy Kiswardyn był młodym ułanem pod Samosierrą. Siedmiu chłopców sierot za roczną opłatą 500 fr. oddano do szkoły w Batignolles. Siedm dziewcząt za opłatą 300 fr. rocznie umieszczono w Zakładzie św. Kazimierza a jedną w szkole w hotelu Lambert.

Tymczasem wybuchło powstanie. Ciężkie dni kraj przeżył — posypały się klęski, żałoby, bolesne zawody. W odezwie Nr 5, 25 lipca 1864 Wydział tymczasowy z Wydziałem weteranów w te się do rodaków zwraca słowa: »...Parę lat ostatnich w niewymownej gorączce przepędziliśmy. Na miesiące i tygodnie rachowaliśmy powrót nasz do kraju; w snach nawet przechadzaliśmy się po rodzinnych naszych okolicach. Przebudziliśmy się nagle,

nagle też nieustający gwar świata o Polsce zamilkł; same tylko doniesienia exterminacyjne od czasu do czasu napotykały w dziennikach. I omdlenie opanowało nas, a niektórych i rozpacz. Żale i narzekania do czego nas doprowadzą? — chyba do samobójstwa — a było ich już kilka.

Polski żadna siła ludzka nie zniszczy, jeżeli my jej wprzód z wnętrzości naszych sami nie wyrzucimy. A i na katedrze zamku krakowskiego stoi napisane: *Si Deus nobiscum, quis contra nos*. A my wierzymy.

Należy nam wrócić do prac zwyczajnych. ... Lękamy się, czy wpływy na rok bieżący odpowiedzą wydatkom stałym — a tu przybywają potrzeby najżywiej Stowarzyszenie nasze obchodzące.

W roku 1831 wogóle nie dobijano rannych — stąd amputowani i ciężko ranni wszyscy pozostali w kraju. Nie tak było w 1863/4 i dziś mamy znaczną ich liczbę w nowej emigracji.

Wszyscy dotąd nie stowarzyszeni niech to pismo raczej uważać za zaprosiny do tej wspólnej patriotycznej roboty polskiej.

Chociaż rok 1864 ciężki był dla Stowarzyszenia, rąk nie opuszczono.

Jeszcze na kilka dni przed zawiązaniem Stowarzyszenia podatkowego, Albin Januskiewicz pisał do przyjaciela swego Karola Królikowskiego, że ma zamiar złożyć kapitał, któryby po wieczne czasy zapewnił Stowarzyszeniu rocznych 300 franków podatku. Obietnicy dopełnił 24 sierpnia 1864 roku. Za nim poszli inni, poważny tworząc odrazu Stowarzyszeniu fundusz żelazny.

Niepodobno bez wzruszenia odczytywać listów, pozostałych po tych wyższych i niższych oficerach i żołnierzach pełnych miłości ojczyzny, wiary w Boga, budującej wprost ofiarności i bohaterskiego hartu.

I tak naprzykład major Felix Bliźniński pisał z Troyes 24 listopada 1864, że pragnie: »na znak uwielbienia tej cudnie pięknej myśli kapitalizacyi, do jej wykonania należeć« i żąda, by »z pensyjki przyznanej mu, w imieniu Polski, czwartą część zatrzymywano stale na kapitalizacyą«, tłumacząc, że »wyuczył się żyć doskonale ze samego francuskiego żołdu, a teraz wyszedłszy na emeryta Stowarzyszenia, w porównaniu zakrawa na pana«.

Niepodobno tu jeszcze nie przytoczyć, z pomiędzy wielu innych, listu byłego porucznika 16 pułku liniowego, kawalera krzyża złotego Virtuti Militari, Augusta Dobrzańskiego z dnia 6 grudnia 1867:

»Ja niżej podpisany, stary i mocno poraniony żołnierz z 1815 roku, od czterdziestu przeszło lat uzbierałem sobie z wielką trudnością, fatygą i oszczędnością trochę grosiwa, aby na starość mieć jaki taki zapasik i nikomu nie być ciężarem. A ponieważ z powodu mojego już podeszłego wieku, trudów wojennych i ciężkich ran, szczególnie w głowie i w prawej (z pod Ostrołęki) ręce, czując się na siłach mocno osłabionym, a nie życząc sobie, aby, po mojej śmierci, ten mój mały mająteczek był marnie rozdrapany, a szczególnie przez cudzoziemców, jak to było w naszym departamencie niedawno zdarzenie, że po śmierci trzech naszych zamożniejszych rodaków, którzy za życia żadnego rozporządzenia nie zostawili, ani jeden Polak z pozostałości nic nie skorzystał, w końcu uważając i widząc, że wasza, Szanowni Ziomkowie, administracya jest bardzo dobrze urządzona i że wszystkie wasze niezmordowane czynności idą i odbywają się sprawiedliwie i regularnie jak najlepszy zegarek, a czego w emigracyi nigdy jeszcze nie było, z tych przeto powyższych i ważnych powodów, oraz po mojem długiem namyśleniu się, uznałem za najlepszy i dla dobra

ogólnego najkorzystniejszy sposób przesłać i posyłam Wam, Szanowni Ziomkowie, ten mój mały i cały mająteczek, na wieczysty kapitał, w ilości 6000 fr.«

Wielu nie tylko kapitalizowało podatek, który się zobowiązali opłacać na ten cel spłaty narodowego długu, ale pragnąc uwiecznić pamięć drogich im zmarłych, wносиło kapitały na ich imię do funduszu żelaznego.

Jak przy każdej sposobności pamiętano o Instytucji naszej, dowodem między wielu innymi list młodych małżonków z pracy rąk się utrzymujących:

»Do Wydziału Instytucji Czci i Chleba w Paryżu.

Związani w dniu dzisiejszym sakramentalnie aktem małżeństwa przed Bogiem, pragniemy rozpocząć pożycie nasze i obowiązkiem względem Polski. Dlatego grosz przeznaczony na ucztę weselną oddajemy Instytucji Czci i Chleba, franków dziesięć rocznego dochodu kapitalizując i stając się przez to członkami wieczystymi Stowarzyszenia podatkowego.

I. X. M. I.«.

W odezwie Nr 6 z dnia 29 listopada 1864 roku, w której po raz pierwszy Stowarzyszenie podatkowe nazwano Instytucją Czci i Chleba, Wydział zawiadamia rodaków o skapitalizowaniu podatku przez cały szereg stowarzyszonych i o wynikłej z tego potrzebie ściślejszego nadzoru nad tak powiększonym majątkiem. Postanowiono tedy powołać do życia »Radę nadzorczą majątku Stowarzyszenia«, która się zawiązała, jak widzimy ze sprawozdania Nr 7, dnia 23 kwietnia 1865. Do niej należeli: prezes, generał Władysław Zamojski, Seweryn Gałęzowski, Kazimierz Wołowski, Karol Chobrzyński i sekretarz Eustachy Januskiewicz.

W temże sprawozdaniu jest również wiadomość o 400 z górą młodzieży polskiej, którą sekretarz Rady nadzorczej

kapitałów, Eustachy Januskiewicz zdołał umieścić, z pomocą życzliwych francuzów i za współudziałem członków Stowarzyszenia.

Listem z 26 listopada 1865 umieszczonym w sprawozdaniu Nr 8, prezes Bohdan Zaleski i sekretarz Karol Królikowski, odpowiadają na wezwanie do współudziału w pracach jednego z towarzystw politycznych. Wyłożywszy, że Zarząd Stowarzyszenia podatkowego, do którego przystąpili rodacy wszelkich stronnictw politycznych, nie może się mieszać do właściwej bieżącej polityki, kończą oni słowami:

»Najpierwszem zadaniem naszym jest przechować tradycje jednomyślności w ofierze w tem wszystkim, co nam wszystkim wspólne, politykę właściwą dzienną zostawiając osobom i gronom, wedle uznania, sił i zdolności każdego«.

W sprawozdaniu Nr 9, za rok 1865 zamieszczono uchwałę, że każdy podoficer lub żołnierz, emeryt, posiadający krzyż srebrny *Virtuti Militari*, otrzyma dodatku do emerytury 20 fr. A jak pojmowano wówczas znaczenie tej uchwały, najlepiej objaśni list, wysłany do pierwszych czterech weteranów odznaczonych żołnierskim krzyżem srebrnym, którym dodatek ten przyznano:

»Szanowny Kolego!

Celem Instytucji Czci i Chleba, jak ci wiadomo, jest spłacanie długu narodowego zasłużonym mężom naszym. Ufamy, że przy błogosławieństwie Bożem, pierwaj nim to szafarstwo znowu do rąk Matki Ojczyzny powróci, Instytucya, choć w części pieczołowitość jej zastąpić będzie w stanie, opatrując potrzeby weteranów naszych; dziś jednak, jako będąca w zawiązku, kusić się o to nie może; wolno jej tylko zliczyć niejako te długi, zapisać je i prze-

kazać, nie mogąc jeszcze chleba zapewnić, cześć oddać przynajmniej zasłużonym. Do takich niezawodnie należą ci, których pierś w chwilach walki krzyżem srebrnym ozdobiona została. Do krzyża tego w Ojczyźnie przywiązaną była dożywnia pensya. Nie mogąc wznowić jej dzisiaj, Instytucya chciała przynajmniej jakim widocznym znakiem dowieść mającym do niej prawo, że ich zasługę ma w żywej czci i pamięci. Wywiązując się z tego, Komisyja weteranów łącznie z Wydziałem administracyjnym, przyznała Ci, Szanowny Kolego, równie jak innym współtowarzyszom, krzyż srebrny wojskowej zasługi posiadającym, 20 franków rocznego dożywocia. Udzielona Ci w Ojczyźnie ozdoba była zewnętrznym znakiem twojego poświęcenia, twojej waleczności, jednym słowem twojej zasługi; prosimy, abyś to dożywocie dzisiejsze, tak szczupłe, jak wielką jest obecnie bieda u nas powszechna, raczył przyjąć jako znak tylko czci naszej dla twej zasługi, którą tym sposobem pamięci rodaków i wdzięcznej Ojczyźnie przekazujemy.

Chciej Szanowny Kolego przyjąć wyraz szczerego poważania«.

W tymże sprawozdaniu Nr 9, znowu Wydział dobitnie przypomina, że Instytucję ci tylko obchodzą, którzy się do obowiązków względem Polski przyznają, ale tych wszystkich bez różnicy pragnie widzieć w swych szeregach i przypomina słowa Karola Sienkiewicza:

»Weźmy za hasło nie to, co każdy z nas mądrze, czy nie mądrze wyrozumował w sobie i w czem siebie tylko kochamy, ale to, co nas instynktownie jednoczy z sobą samymi, z krajem, z przeszłością i przyszłością Polski — miłość kochanej Polski — która nie inaczej żyć i wskrzesić się może, tylko miłością synów swoich«.

»Są myśli tak prawdziwe — pisał dalej pierwszy nasz

Wydział — i jasne same przez się, że z ukazaniem się swem zyskują natychmiast przyzwolenie ogólne, bo każdy je we własnej duszy znajduje. Taki los spotkał Stowarzyszenie Podatkowe, skromne w rozmiarach, ale na nieomyślnej podstawie, bo na dogmacie narodowym oparte, nie wywołało dotąd i mamy nadzieję nie wywoła żadnej opozycji. Nie masz a przynajmniej wedle nas być nie powinno ani jednego polaka, najbiedniejszego nawet, z tych, którzy wiary w Polskę nie stracili, ani się jej wyrzekli, dlatego, że nieszczęśliwa, coby przynajmniej jednego franka rocznie do Stowarzyszenia zapisać nie był w stanie.

Donieśmy na rzeczywistą pociechę tej naszej nieszczęśliwej matce i pani, żeśmy, po długoletnich próbach, trafili nareszcie na jeden wspólny punkt zboru, gdzie corocznie odbywamy apel wiernych, gdzie dowodzimy pamięci o niej, wedle możliwości ją tu zastępując, a i siebie razem, bo jesteśmy częścią wnętrzości jej«.

W sprawozdaniu Nr 10 znajduje się protokół posiedzenia Rady nadzorczej kapitałów z dnia 27 stycznia 1867. Rada wyraża w nim uznanie dla Wydziału za »gorliwe, patriotyczne, chrześcijańskie usiłowania, które pozwoliły zbudować jedną z najpiękniejszych Instytucji na tułactwie polskiem«. Do zasady obowiązkowej kapitalizacji $\frac{1}{4}$ części corocznego dochodu już przyjętej w akcie założenia, nową, podstawową zasadę przyjęła Rada wspólnie z Wydziałem: Wzbrania ona i »zaprzecza oddania, powierzenia lub użycia zebranych lub zebrać się jeszcze mających funduszów, komu innemu, jak tylko rządowi niepodległej Polski« i to pod warunkiem użycia dochodów jedynie na korzyść weteranów, którzy w obronie Polski położyli zasługi. Tułacze, bracia nasi, trudem zapracowany grosz składają na ołtarzu Ojczyzny jako czystą i świętą ofiarę, którą pragną

jej służyć jeszcze poza grobem, powierzają go straży i opiece naszej, przeto my nawzajem wkładamy na następców naszych obowiązek sumiennego dopełnienia ich woli».

Sprawozdanie Nr 13 przynosi wiadomości o akcie notaryalnym z 24 marca 1870, na mocy którego zniesiony został podział Zarządu na Wydziały: tymczasowy, nadzorczy i weteranów i ustanowioną została Rada z piętnastu członków, której prezesem dożywotnim został Karol Królikowski. Ale już 5 czerwca 1871 zmarł ten twórca i niezmordowany dobrodziej Instytucji Czci i Chleba.

W miejsce jego, dnia 20 listopada 1871, Rada wybrała prezesem byłego prezesa województwa Sandomierskiego w 31 roku, Teofila Januszewicza, kasyerem Władysław Laskowicza, sekretarzem Seweryna Elżanowskiego i równocześnie utworzyła trzy wydziały: służby z prezesem Januszewiczem, weteranów z prezesem Bohdanem Zaleskim, kontroli z prezesem Karolem Chobrzyńskim.

W sprawozdaniu Nr 19 z roku 1875 znajduje się wiadomość o tem, że oddany został Instytucji Czci i Chleba, fundusz z pomnika ś. p. Klaudyi z Działyńskich Potockiej, którego rachunek osobno prowadzony będzie; z dochodu postanowiono wypłacać wsparcie sierotom polskim uczącym się rzemiosła.

Dnia 14 kwietnia 1876 zmarł Teofil Januszewicz, który, mimo ciężkiej niemocy, do ostatniej prawie chwili spełniał gorliwie obowiązki prezesa Instytucji. W jego miejsce uproszono pierwszego naszego prezesa, Bohdana Zaleskiego, by Instytucji ponownie przewodniczył.

W sprawozdaniu Nr 20 za rok 1876, Rada po wymienieniu szeregu najzasłużeńszych założycieli Instytucji zmarłych w ostatnim roku, wzywa wszystkich stowarzyszonych, by dołożyli starań dla pozyskania Instytucji jak naj-

więcej Członków w kraju samym: »Stworzywszy Instytucję na obczyźnie, wychodźtwo, zanim ostatecznie zejdzie do grobu, powinno ją krajowi przekazać, do kraju przenieść, aby po nas tam się na jego służbę i pożytek rozwijać mogła. Względy polityczne nie mogą temu stać na zawadzie. Instytucja Czi i Chleba stoi na gruncie wzniesionym nad wszelkie stronnictwa i codzienne polityczne roboty.

Zadanie Instytucji nawet wobec istniejących dziś w Polsce rządów za przestępstwo poczytanem być nie może. Śmiało też wszystkich rodaków wzywać możemy, aby przystępowali do Stowarzyszenia zupełnie jawnego, które dotąd tak powszechnem cieszyło się uznaniem«.

Sprawozdanie Nr 23 za rok 1879 wśród zmarłych, których śmierć najboleśniej Instytucją dotknęła, wymienia, serdeczne mu poświęcając wspomnienie, ś. p. Piotra Moszyńskiego, który nie był wprawdzie członkiem Instytucji, ale, jako kurator fundacyi ś. p. Pelagii Russanowskiej, obrał Instytucję do pośredniczenia w niesieniu pomocy zasłużonym rodakom.

W szeregu sprawozdań szczególną Rada wyraża wdzięczność za doznane z jego strony poparcie, marszałkowi krajowemu dr Zyblikiewiczowi, który hojną tułaczom rodakom udzieloną pomocą wszystkie sobie serca zdobył.

W 1883 rok czcigodny prezes Bohdan Zaleski został prezesem honorowym, a w jego miejsce Rada wybrała stałego od samego początku pomocnika Królikowskiego, gorliwego Instytucji administratora, Władysława Laskowicza, który na tem stanowisku wytrwał do 26 czerwca 1890 gdy zasłużony żywot zakończył.

Hojny zapis 20.000 fr. złożył w roku 1884 ś. p. Wacław Mańkowski, z zastrzeżeniem, że przez kilka lat połowa dochodu powiększać będzie kapitał żelazny, a połowa użyta

będzie na pomoc emerytalną. Od 1902 roku $\frac{1}{4}$ część dochodu z funduszu tego, stosownie do rozporządzenia ofiarodawcy, bywa przyłączana do funduszu żelaznego, a z pozostałego dochodu wypłaca się stypendyum młodemu polakowi na studia techniczne, stosownie do uchwały Rady z 12 kwietnia 1885.

Dnia 22 września 1892 zmarł w Paryżu Józef Franciszek Kasparek, który największy Instytucyi powierzył fundusz. Dochody przeznaczone są na stypendya dla dwóch młodych lekarzy, przedstawianych przez rektora Uniwersytetu krakowskiego.

Dotychczasowy rozwój Instytucyi wspianiałym nam jest dowodem, jak zbiorowemi stosunkowo słabemi siłami poważnego dokonać można dzieła. Zastępom całym zasłużonych Ojczyźnie rodaków naszych w nędzy i smutku ulgę i pociechę przyniosła Instytucya Czcii i Chleba; szeregi dzieci po weteranach naszych pomocy od niej doznały.

Dzięki hojnym zapisom na pomoc naukową liczy Instytucya nasza z pośród dawnych stypendystów, nie jednego na polskich wszechnicach profesora.

Dzisiaj, po półwieku istnienia Instytucyi Czcii i Chleba niepodobno nie zwrócić myśli z najżywszą wdzięcznością ku tym przezórnym ojcom naszym, którym społeczeństwo polskie zawdzięcza, że Instytucya, mimo zmian w łonie Rady, mimo trudnych chwil, po powstaniu 1863 i po wojnie 1870 mimo niejednokrotnych walk o uzyskanie zmiany zasad, zawsze wierna szlachetnych poprzedników naszych woli, przetrwała tak poważny okres czasu w służbie Polski. Dali oni Instytucyi Czcii i Chleba warunki bytu i rozwoju, naznaczyli prawa, które jej pozwolą w najdalsze czasy pożytecznie Ojczyźnie służyć.

Dnia 3 października 1911 zmarł w Colombes pod Paryżem szlachetny dobrodziej Instytucji, Julian Artwiński, emigrant z 1863. Po 35 latach służby przy maszynach kolei żelaznej Ouest, otrzymał on francuski medal zasługi i 365 fr. emerytury; od 1903 był emerytem Instytucji Czci i Chleba. Na rok przed śmiercią z ciężką pracą zdobytego grosza sumę 5000 fr. złożył on w darze Instytucji, zastrzegając tylko sobie i żonie dożywotni skromny procent.

Oby przykład jego naśladowców wskrzesił, którzyby za życia jeszcze Instytucji powierzając przeznaczone jej przez nich fundusze, zapewnili sobie wypełnienie swej woli a Instytucji oszczędzili zawodu, jaki sprowadzić może nieodpowiednio wyrażone ostatnie rozporządzenie. Że nie zawsze dochodziły do kasy Instytucji przeznaczone jej sumy dowodem list, który w aktach pozostał Kazimierza Urbanowskiego i żony jego, mocą którego zobowiązują się płacić rocznie 300 fr. podatku i upoważniają administratorów Stowarzyszenia do upominania się u spadkobierców o 6000 fr. Ale te nigdy do kasy Instytucji nie wpłynęły.

Dnia 8 czerwca 1911, życie zakończył w Zakładzie św. Kazimierza w Paryżu weteran z 1864, Michał Buderacki urodzony w Krasnopolu, w r. 1863, z matki Baranieckiej. Służył on w powstaniu pod Różyckim; po upadku powstania dostał się do Francji, zaciągnął się do legii zagranicznej w Algierze, gdzie go zapisano pod nazwiskiem, Oderacki. Po 1909 wrócił do Paryża i przyjęty został do Zakładu św. Kazimierza.

Hertel Antoni ur. 22 lutego 1841, w Krośnicy w Opoczyńskim, syn zmarłego w 1852 roku doktora medycyny Franciszka i Pauliny z Bąkowskich, składał w kraju egzamina na aptekarza. W początkach powstania 1863 wstąpił do jazdy oddziału Jeziorańskiego, walczył pod nim, a pó-

źniej i pod Langiewiczem, aż do przeprawy przez Wisłę, gdzie uwięziony został przez Austryaków; uciekł im w Tarnowie; schwytyany ponownie w Krakowie, odsiedział rok w Ołomuńcu, skąd go werbowano do Meksyku; wreszcie za paszportem udał się do Szwajcaryi, gdzie z Grabińskim rok pracował w fabryce wód mineralnych. Dostał się w 1866 do Paryża, pracował w drukarni X. Migne, później czas pewien w fabryce mydła Inż. Lipkowskiego w St. Denis, ostatnie lata zajęty był w Bibliotece Polskiej w Paryżu; cenniony, szanowany, uzyskał w 1891 obywatelstwo francuskie. Zmarł w Paryżu 30 sierpnia 1911.

Jakób Małaszkievicz ur. 21 marca 1842 w Brońsku w Grodzieńskim, syn Szymona i matki z domu Sakowicz, brał udział w powstaniu 1863 pod Walerym Wróblewskim. Wzięty do niewoli przez Austryaków, siedział w Żółkwi i we Lwowie, wreszcie rok w Königrätz, poczem uwolniony, czas jakiś przebył w Monachium, później w Strasburgu, wreszcie w 1866, dostał się do Paryża, gdzie 8 lat pracował w firmie Gouin, przy budowie mostów, później 32 lat u Gustawa Eiffel; czynny był przy budowie sławnej wieży Eiffel. Zmarł w Paryżu 29 listopada 1911.

Ludwik Żórawski ur. 23 sierpnia 1826 w Biskupicach w Lubelskiem, syn Antoniego i Teresy Wysakowskiej. W 1848 wzięty do wojska, służył w marynarce. W 1854 r. umknął do Anglików i wstąpił do dywizji polskiej Jenerała Zamoyckiego, w której służył do końca wojny krymskiej. Zmarł w Paryżu 8 grudnia 1911.

Cześć ich pamięci.

SPRAWOZDANIE
ZA ROK

Przebieg
1. Rozmiar w r. 1910
2. Zyski i straty
3. Podatki (Wykaz B)
4. Po odjęciu
5. Zgodnie z

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

ZA ROK 1911

II. FUNDUSZ
1. Rozmiar w r. 1910
2. Zyski i straty
3. Wydatki
4. Wzrost
5. Wzrost
6. Wzrost
7. Wzrost
8. Wzrost
9. Wzrost
10. Wzrost

SPRAWOZDANIE ZA ROK

Przychód	I. KASA	
1. Pozostałość z r. 1910	3.660	57
2. Z papierów wartościow. (Wykaz A)	17,605	72
Z podatku (Wykaz B)	1.428	05
Razem	19.033	77
Po odciążeniu $\frac{1}{4}$ na fund. żel.	4.758	44
3. Z gotówki składanej w bankach:	200	60
Ogółem	18.136	50

II. FUNDUSZ

1. Pozostałość z roku 1910	11.085	83
2. $\frac{1}{4}$ doch. od fund. Stowarzyszenia	4.758	44
$\frac{1}{4}$ » » » Mańkowskiego	262	78
3. Wylosowane:		
3 obl. 3 $\frac{0}{10}$ Est. anc. po 500 fr.	1.472	55
1 » 3 $\frac{0}{10}$ P. L. M. Fus. anc., na 500 fr.	490	25
2.000K. 4 $\frac{0}{10}$ Poż. Kraj. Gal. (1893)	2.100	—
4. Sprzedano:		
450 fr. renty włosk. 3 $\frac{3}{4}$ $\frac{0}{10}$ skon.	12.249	80
5. Kapitalizacja p. Z. C.	395	42
Ogółem	32.815	07

FINANSOWE 1911

GŁÓWNA	Rozchód	
1. Emerytury i zapomogi (Wykaz C):		
Weterani	9.075	—
Wdowy po weteranach	1.300	—
Zakład św. Kazimierza	2.400	12.775
2. Procent przyznany ofiarodawcy w r. 1910 sumy 5.000 fr.	250	—
3. Koszta administracyjne (Wyk. D)	1.202	14
4. Pozostałość na rok 1912	3.909	36
Ogółem	18.136	50

ŻELAZNY

1. Zakupiono:		
3 obl. 3 $\frac{0}{10}$ Est. anc. po 500 fr.	1.298	05
1 obl. 3 $\frac{0}{10}$ P. L. M. Fus. anc. na 500 fr.	424.45	
11.600 K. 4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{10}$ l. z. Kr. G.	12.169	23
4.500 Pezos. 6 $\frac{0}{10}$ (nom.). l. z. argent. (Céd. hyp.)	10.067	70
2. Koszta bankowe		41
3. Pozostałość na rok 1912		8.814
Ogółem	32.815	07

Przychód

III. OFIARY

1. Pozostałość z roku 1910	44	—
2. Składki:		
Przez panią Gorecką (pani I.)	20	—
» » Mickiewiczową (hr. O. 100, p. S. 20)	120	—
René Małuski	5	—
	Ogółem	<u>189</u> —

IV. FUNDUSZ KLAUDYI

1. Pozostałość z roku 1910	220	63
2. Dochód od:		
2.000 K. 4 ⁰ / ₀ Renty Węg. (1902)	84	—
5 obl. 3 ⁰ / ₀ P. L. M. Fus. nouv. po 500 fr.	72	—
5 » » kol. austr. po 500 fr.	70	98
	Ogółem	<u>447 61</u>

V. FUNDUSZ

1. Pozostałość z roku 1910	361	32
2. Dochód od:		
1. obl. 3 ⁰ / ₀ kol. fr. Médoc, — za 3 półrocza	21	60
3. Złożył dr Zygmunt Celichowski	12	50
	Ogółem	<u>395 42</u>

JEDNORAZOWE

Rozchód

1. P. Messyna Łuczyński	50	fr.
» Ludwik Fechner	50	fr.
» Karolina Ostaszewska	50	fr.
2. Pozostałość na rok 1912	39	—
	Ogółem	<u>189</u> —

Z DZIAŁYŃSKICH POTOCKIEJ

1. Pozostałość na rok 1912	447	61
	Ogółem	<u>447 61</u>

Z. C.

Do funduszu żelaznego, wraz z obl. Médoc, jako kapitalizacya dra Zygmunta Celichowskiego	395	42
	Ogółem	<u>395 42</u>

Przychód

VI. FUNDUSZ

1. Pozostałość z roku 1910	305	24	
2. Dochód od:			
130 fr. 3 ⁰ / ₀ Renty fr. wiecz.	130	—	
140 » 4 ⁰ / ₀ » egip. unif.	141	12	
30 obl. 3 ⁰ / ₀ kol. austr. Lomb. anc. po 500 fr.	390	—	
30 obl. 3 ⁰ / ₀ kol. austr. Lomb. nouv. po 500	390	—	1.051 12
Ogółem	1.356	36	

VII. FUNDUSZ

1. Pozostałość z roku 1910	3.953	40	
2. Dochód od:			
150 fr. 3 ⁰ / ₀ Renty tunet. amort.	150	—	
4.000 K. 4 ⁰ / ₀ l. z. G. T. K. Ziem.	167	16	
4.000 K. 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ l. z. G. Kraj. na- bytych w listop. — za pół roku	94	50	
188 obl. 3 ⁰ / ₀ P. L. M. Fus. anc. po 500 fr.	2.707	20	
123 obl. 3 ⁰ / ₀ P. L. M. Fus. nouv. po 500 fr.	1.771	20	4.890 06
Ogółem	8.843	46	

WACŁAWA MAŃKOWSKIEGO

Rozchód

1. 1/4 dochodu do funduszu żelaznego.	262	78	
2. Stypendyum: p. M. Żabczyńska	800	—	1.062 78
3. Pozostałość na rok 1912	293	58	
Ogółem	1.356	36	

JÓZEFA KASPARKA

1. Stypendya:			
Dr Tadeusz Koźniewski 2 raty	1.333	35	
Dr Tadeusz Rogalski 2 raty	1.333	35	2.666 70
2. Zakupiono:			
4.000 K. 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ l. z. G. Kraj.	4.238	22	
3. Koszta bankowe	4	52	6.909 44
4. Pozostałość na rok 1912	1.934	02	
Ogółem	8.843	46	

OGÓLNY OBRÓT W ROKU 1911:

FUNDUSZE	Pozostałość z r. 1910	Wpłynęło w r. 1911	Razem	Wydano w r. 1911	Pozostałość na r. 1912
I. Kasa główna	3.660 57	14.475 93	18.136 50	14.227 14	3.909 36
II. F. Żelazny	11.085 83	21.729 24	32.815 07	24.000 88	8.814 19
III. Ofiary jednorazowe	44 —	145 —	189 —	150 —	39 —
IV. F. Kl. Potockiej	220 63	226 98	447 61	— —	447 61
V. F. Z. C.	361 32	34 10	395 42	395 42	— —
VI. F. W. Mańkowskiego	305 24	1.051 12	1.356 36	1.062 78	293 58
VII. F. J. Kasparka	3.953 40	4.890 06	8.843 46	6.909 44	1.934 02
Ogółem	19.630 99	42.552 43	62.183 42	46.745 66	15.437 76

POZOSTAŁOŚĆ TA NA ROK 1912 ZNAJDUJE SIĘ:

Na rachunkach bieżących:

W Crédit Foncier	6.635 36	
W Société Générale	2.136 75	
W Banku Krajowym	3.789 85	12.561 96
U administratora		410 —
U skarbnika (z kwotą płatną na emerytury za I kwartał 1912 r.)	5.452 —	
Razem	18.423 96	
Kupony zaś odebrane w końcu grudnia przez Crédit Foncier, dadzą dopiero po 1 sty- cznia 1912 r.	2.986 20	
Pozostałość na r. 1912 wynosi, jak wyżej . .	15.437 76	

WYKAZ A

PAPIERY WARTOŚCIOWE ¹⁾ FUNDUSZU ŻELAZNEGO
PRZYNIOSŁY:

1. 9 fr. 3 ⁰ / ₀ Renty franc. wieczystej	9 —
2. 1.170 fr. 3 ⁰ / ₀ Renty tunet. amort.	1.170 —
3. 120 fr. 4 ⁰ / ₀ Renty austr. (1881)	117 60
4. 80 K. 4 ⁰ / ₀ Renty węg. (1902)	84 —
5. 450 fr. 3 ³ / ₄ ⁰ / ₀ Renty włosk. skonwert.	450 —
6. 30.800 K. 4 ⁰ / ₀ Poż. Kr. G. (1893), za rok: (z nich 2.000 K. spłacone w listopadzie)	1.293 60
7. 42.200 K. 4 ⁰ / ₀ l. z. G. T. K. Ziem.	1.763 54
8. 11.600 K. 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ l. z. G. Kraj., nabytych w listopadzie, dały za drugie półrocze, w grudniu	274 05
9. 4.500 Pesos 6 ⁰ / ₀ (nom.) l. z. argent. kraj., nabytych w marcu, dały za drugie półro- cze, w lipcu	291 60
10. 182 obl. 3 ⁰ / ₀ Est anc. po 500 fr., (z nich 3 wylos. i zaraz zastąpione)	2.620 80
11. 20 obl. 3 ⁰ / ₀ Est nouv. po 500 fr.	288 —
12. 82 obl. 3 ⁰ / ₀ Ouest anc. po 500 fr.	1.180 80
13. 36 obl. 3 ⁰ / ₀ Ouest nouv. po 500 fr.	518 40
14. 126 obl. 3 ⁰ / ₀ Midi anc. po 500 fr.	1.814 40
15. 93 obl. 3 ⁰ / ₀ P. L. M. Fus. anc. po 500 fr. (z nich 1 wylos. i zastąpiona)	1.339 20
<i>Do przeniesienia</i>	13.214 99

¹⁾ Statut wymaga, by papiery francuskie były imienne; niefrancuskie są na okaziciela.

	<i>Z przeniesienia</i> . . .	13.214 99
16.	133 obl. 3 ⁰ / ₀ P. L. M. Fus. nouv. po 500 fr.:	1.915 20
17.	67 obl. 3 ⁰ / ₀ kol. austr. Lomb. anc. po 500 fr.	871 —
18.	35 obl. 3 ⁰ / ₀ kol. włosk, V. Em. (1863), po 500 fr.	420 —
19.	1 obl. 3 ⁰ / ₀ fonc. (1879) na 500 fr. losowe	14 40
20.	50 obl. 3 ⁰ / ₀ fonc. (1883) po 500 fr. . .	720 —
21.	6 obl. 2·60 ⁰ / ₀ com. (1879) po 500 fr. losowe	74 88
22.	5 obl. 2·60 ⁰ / ₀ com. (1892) po 500 fr. losowe	62 40
23.	16 obl. 3 ⁰ / ₀ com. (1906) po 500 fr. losowe	230 40
24.	1 obl. 5 ⁰ / ₀ Kanału Suez na 500 fr. losowe	24 50
25.	1 akcja Banku Ziem. w Poznaniu 40 M.	49 03
26.	1 akcja de Jouissance kol. austr. . . .	8 92
	Razem	<u>17.605 72</u>

Nic w tym roku nie przyniosły:

2 losy Panama; 8 losów tureckich; 3 losy Krzyża czerw. węg.; 1 udział premiowy tegoż Krzyża; 1 bon à lots des loteries réunies (1887); 1 bon à l. algérien (1888); 3 bon à l. Wystawy paryskiej (1889).

WYKAZ B

PRZYCHÓD Z PODATKU

994	Andrzejewski Adolf, Troyes	6	—
2015	Artwiński Julian, Colombes † 3. X. 1911 .	3	50
2526	Artwiński Karol, Paryż	5	—
121	Babiński Henryk, inżynier, Paryż	20	—
—	Babiński Józef dr, Paryż	20	—
2560	Badeni hr. Stanisław Henryk, Koropiec (zapł. w r. 1910)	—	—
2523	Bednarski Tadeusz dr, Kraków	4	—
2562	Berecki Artur, Boulogne (zapł. w r. 1912) .	—	—
2260	Bieleńska, wdowa, Troyes	2	—
2590	Bieleński Kazimierz, Turcze	1	—
2469	Bienaimé-Dewojno Amelia dr, Paryż	5	—
2489	Bijak Jan, Marçay	5	—
2539	Bilewiczowa Eleonora, Paryż	3	—
2574	Borowska Polonia, Bordeaux	1	50
2439	Brandler Wilhelm, Bordeaux	10	—
2306	Braun Leiba, Paryż	3	—
2507	Buderacki Michał, Paryż † 7. VI 1911 . .	1	—
2437	Budzyński Alfred, dyr. szkoły pol. Paryż .	10	—
2419	Bugiel dr Włodzimierz, Paryż	2	—
2216	Bylewski Władysław, Paryż	3	50
2499	Byszewski Edward, Bruxella	2	—
2534	Celichowski Witold dr, Poznań (za r.1910 i 1911)	25	—
2576	Chęciński Hilary Franciszek, Paryż	1	—
2509	Chełmiński Jan, Paryż	30	—
2514	Chłapowska Józefa, Zakopane	12	—
	<i>Do przeniesienia</i>	174	50

	<i>Z przeniesienia</i>	174	50
2487	Chociszewski Józef, Gniezno	1	—
2529	Chojecki Tadeusz, Paryż	25	—
2097	Chrzanowska Adela, Paryż	1	—
1620	Cieszkowska Anna, Paryż	3	—
—	Cieszkowski Władysław, Paryż	6	—
2256	Czarnecki Alexander, Montpellier	1	50
—	Czarnecki Albert, Paryż	2	—
2488	Czartoryska x. Zofia z Lubomirskich, Rokosów	10	—
2492	Czertwertyńska x. Marya, Warszawa	30	—
2440	Dąbrowski Henryk, Paryż	1	—
2584	Denizot Zygmunt, Kornik (za r. 1910 i r. 1911)	3	75
601	Derynżanka Albina, Paryż	1	—
2336	Dobrzański Izidor, Londyn † 3. I. 1911 .	2	50
2275	Dobrzycki Kazimierz, Paryż	7	—
2471	Dudziński Piotr Adryan, Paryż (za rok 1910 i 1911)	4	—
2593	Dudziński, Nowy Targ	10	50
2368	Dusińska Emilia, Liffol-le-Grand	2	—
—	Dusiński Izidor, Liffol-le-Grand	2	—
2430	Dybowski Aleksander, Paryż	12	—
2446	Dybowski Xawery, Turcyja	12	—
2408	Ekielski Józef, radca Wydz. Kraj. Lwów .	10	45
2401	Fluder Wincenty, Paryż	1	—
2479	Fuchs Władysław, Paryż	5	—
2451	Fudalski Oktaw, Paryż	30	—
2463	Gałęzowski Henryk, Paryż	10	—
2464	Gałęzowski Jan dr, Paryż	10	—
1056	Gałęzowski Józef, Paryż	5	—
1238	Z Gałęzowskich Wiktoryja Lipkowska, Paryż.	5	—
	<i>Do przeniesienia</i>	388	10

	<i>Z przeniesienia</i>	388	10
2459	Garczyński Bolesław, Neuves-Maisons	10	—
2508	Gąsiorowski Wacław, Paryż	3	—
760	Gasztowtt Wacław, Paryż	10	—
2595	Giejsztor Czesław, Paryż	1	—
1789	Glinka Janczewski Rudolf, St. Pierred'Allevard.	10	—
2569	Gliński Leon Konrad, dr, Kraków	—	—
1551	Gładkowski Justyn, Tuluza	2	50
2496	Głowińska Anastazyja, Kórnik	1	25
2586	Głowiński Floryan, Kórnik	1	25
2481	Gołębiowski Kazimierz, Paryż	1	—
2271	Górkiewicz Michał, Paryż	1	—
2530	Grocholska hr. Zofia z Zamoyskich, Strzy- żawka	21	—
452	Haciscy, Walery, Benedykt, Jerzy, Troyes .	6	—
2124	Haciska Katarzyna Augustowa, Nancy † 3. II. 1912	2	—
2423	Hertel Antoni, Paryż † 30. VIII 1911	2	—
2544	Holiński Gerwazy, Reims	1	50
1363	Hryniewicki Witold, Biarritz	20	—
2581	Hube Małgorzata, Zakopane	12	—
2515	Iwańska Józefa z Walewskich, Zakopane .	12	—
2227	Jadkiewicz Jan, Paryż	2	50
2366	Janiszewski Andrzej, Paryż	3	—
2297	Janiszewski Franciszek, Paryż	3	—
2556	Jankowski Stanisław dr, Kraków	20	—
2589	Jezierza Wacław, Cannes	2	50
2506	Kawczyński Felix, Łódź	1	—
2573	Kempfli Grzegorz, Paryż	2	—
2311	Kempfli Wiktor, Troyes	5	—
2126	Kisielnicki Henryk, Paryż	2	50
	<i>Do przeniesienia</i>	545	10

	<i>Z przeniesienia</i>	545	10
2240	Klopstein Juliusz, Troyes	6	—
2098	Korytko Eugeniusz, Paryż	10	—
2513	Kosiński Franciszek, Zakopane	5	25
2571	Kossowska Marya, Lucyanowa, Paryż . .	3	—
2283	Kostecki Michał, Commercy	3	—
2356	Koszarski Stefan, major, Paryż	10	—
2403	Kozakiewicz Bronisław, Paryż	25	—
1665	Kozłowska Marya Leonowa, Paryż	2	—
2575	Krajewski Marcelli, Paryż	20	—
2301	Krasuski Leopold z żoną Emilią, Paryż .	5	—
2358	Krawczyńska Ludwika Paryż	2	—
—	Krawczyński Ludwik, Paryż	2	—
2153	Krzyżanowski x., Kamień. (zapł. w r. 1906).	—	—
2567	Kubiaczyk Władysław, Monachium	—	—
2580	Kulikowski Albert, Paryż	10	—
975	Kupściówna Matylda, Biarritz	4	—
2303	Kuśmierz Szymon, Paryż † 23. VIII. 1911 .	1	—
2357	Kwiatkowski Arkadyusz, Paryż	3	—
1006	Lach Szyrma W. S., Barkingside	10	—
1691	Lewenhard Stanisław dr, Paryż	10	—
2558	Lewkowicz Xawery dr, Kraków (zapł. r. 1912)	—	—
2431	Limanowski Bolesław, Kraków	2	—
2594	Lipkowski Jan, Paryż	20	—
2565	Lubomirska x. Marya Tadeuszowa z Zamoy- skich, Ławrów	—	—
2563	Łosiówna Jadwiga, Zakopane	12	—
2541	Łosiówna Stan., Zakopane (zapł. w r. 1910).	—	—
2516	Łukaszewska Julia, Zakopane	12	—
2268	Łukomski Maxymilian, Kraków	1	—
2517	Łyskowska Józefa, Zakopane	12	—
	<i>Do przeniesienia</i>	735	35

	<i>Z przeniesienia</i>	735 35
2429	Macewicz Karol, Paryż	1 —
2582	Magdziński Witold, Kórnik	1 85
2512	Majewicz Edmund dr, Kraków	20 —
2592	Majewski Antoni, Kórnik (za r. 1910 i 1911)	2 50
2460	Malinowski Władysław, Paryż	20 —
2265	Małaszkiwicz Jakób, Paryż † 29. XI. 1911.	2 —
1840	Małuski Artur, Wersal	50 —
2438	Mańkiewiczowa Agnieszka, Paryż	2 —
2313	Marciniak Gustaw, z rodziną, Troyes	5 —
2578	Markiewiczowa Marya Wincentowa, Paryż .	1 —
2570	Mękarski Ludwik, Paryż	— —
1784	Mickiewicz Józef, Paryż	3 —
2481	Mickiewicz Stanisław Adam, Rostow	2 —
2501	Młynarski Jan, Paryż	5 —
2557	Nadolski Józef, Londyn	1 25
2290	Nikiel Michał, Paryż	2 —
2434	Niwiński Tomasz, Troyes	2 —
2542	Nowiński Adolf, Paryż	2 —
2518	Nowodworska Walerya, Zakopane	12 —
2243	Obrycki Hipolit, Paryż	10 —
2564	Okęcka Marya Wacławowa, Paryż	2 —
2531	Okęcki Wacław Alexander, Paryż	2 —
2292	Okińczycówna Bohdana, Paryż	5 —
431	Ostaszewska Karolina, Bordeaux	2 —
2335	Pańkowski Jan z córką, Paryż	3 —
1645	Pietkiewiczówna Artemiza, Paryż	1 —
2013	Piotrowska Mina, Anglia	6 25
2480	Piotrowski Henryk, Paryż	— —
2444	Plockowa E. z Mireckich, Arras	10 —
2353	Polakowski Jan, Besançon, † 5. V. 1911	1 50
	<i>Do przeniesienia</i>	912 65

	<i>Z przeniesienia</i>	912 65
2473	Pożerska Joanna z Nowackich, Aubervilliers	2 —
1070	Pożerska Olimpia Edwardowa, Paryż	3 —
2300	Pożerski Apolinary, Aubervilliers	2 —
2449	Prażmowska Adamowa, Paryż	40 —
2179	Przewłocka Lucya Felicjanowa, Paryż	1 —
2495	Pudelski Jozef, Kórnik	1 25
2258	Radziszewski Mikołaj z żoną, Troyes	3 —
2543	Radziwiłłowa x. Marya z Zamoyskich, Ołyka	— —
2505	Ratyński Marcin dr, Paryż (za r. 1910 i 1911)	10 —
2572	Rayski Jan Nepomucen, Paryż † 19. VIII 1911	5 —
1283	Różycki Andrzej, Paryż	4 —
1995	Rubach Bolesław, Paryż † 17. II. 1912	5 —
2547	Ruczyński Antoni, Kórnik (za r. 1910 i 1911)	7 50
2588	Ruczyński Tadeusz, Kórnik (za r. 1910 i 1911)	12 50
2546	Rybicki x. Bronisław, prob. Kórnik (za r. 1910 i 1911)	12 50
2524	Rydel Adam dr, Kraków	— —
2527	Samuyłowa Klementyna, wdowa, Paryż	3 —
2467	Sarnacka Matylda, Bar-le-Duc	4 —
2433	Sarnacki Antoni, Bar-le-Duc	6 —
2188	Sawicka Felixowa z córką Łucyą, Perpignan	5 —
2498	Schurr Aleksander, Paryż	2 —
2519	Sebald Marya, Zakopane	12 —
2482	Sienkiewicz Henryk, Warszawa	— —
1510	Skawiński Karol, Bordeaux	10 —
1511	Skawiński Paweł, Bordeaux	10 —
1509	Skawiński Teofil, Bordeaux	10 —
2379	Skrochowski Józef, Bruxella	2 —
840	Śmiarowski Konstanty, Paryż	1 —
2538	Śmielowski Stanisław, Kraków	1 —
	<i>Do przeniesienia</i>	1086 40

	<i>Z przeniesienia</i>	1086	40
2158	Sobolewski Paweł, Paryż (zapł. w r. 1912)	—	—
2148	Sobotnicki Maryan, Paryż	—	—
2493	Sosnowska dr Helena, Paryż	—	—
—	Sosnowski Kazimierz, Paryż	—	—
1764	Stanisławska Laura, Chamarande	2	—
2503	Stecewiczówna Wanda, Bordeaux	1	50
2559	Strawińska Henryka z Kunaszowskich, Szydłowiec	21	—
2537	Strawińska Julia, Zakopane	4	—
2450	Strzembosz Władysław, Paryż	5	—
2409	Świerczewski Erazm, Lwów	10	—
2209	Szcześniakowski Jan, Moulins	4	50
2380	Szerner Władysław, Monachium	1	—
2494	Szulc Tadeusz, Kórnik	1	25
2536	Szulczewski Alexander, Kórnik	2	50
2237	Szwajcarski Julian, Troyes	2	—
2504	Tarczewski Bolesław, Marsylia	1	—
2587	Tłok dr Andrzej, Kórnik	5	—
2583	Tomaszewski Emil, Bnin	1	25
2222	Trysiński Ignacy, Paryż	1	—
2416	Turzański Seweryn, Genua	2	—
2545	Vacqueret dr Karol, Paryż	5	—
2566	Walczak Mieczysław, Kraków	4	—
128	Wasilewska Anna Xawerowa, Paryż	2	—
2585	Waszyński Jan Nepomucen, Poznań	2	50
2490	W. L., Warszawa	10	—
2511	Wereszczyński Marcin, Londyn	3	—
2078	Wiciejewski Antoni, Paryż	5	—
2323	Wierzbicki Klemens, Londyn	3	—
2448	Wilczyński Bolesław, Paryż (za r. 1910 i 1911)	50	—
	<i>Do przeniesienia</i>	1235	90

	<i>Z przeniesienia</i>	1235	90
2452	Witkowski Wincenty, Londyn	3	25
1098	Wojciechowski Karol, Paryż	2	50
2591	Wojczyński Kaz., Kórnik	5	—
2476	Woźnicki Kazimierz Roman, Paryż	2	—
1177	Zakrzewska-Besse Teresa, Moulins	6	—
2520	Zakrzewska Zofia, Zakopane	4	—
2521	Zaleska Julia, Zakopane	12	—
2522	Zaleska Justyna, Zakopane	12	—
1637	Zaleski Dyonizy, Paryż	10	—
2568	Zamoyska Celina, Niekłan	5	—
230	Zamoyski Władysław, Zakopane	100	—
2533	Zieliński Franciszek, Nowy Sącz	2	—
2442	Zimocki Józef Mieczysław, Paryż	4	—
1566	Zorewiczowa Elżbieta z Różyckich, Kraków.	4	—
2328	Zwierska Aniela, Bezons	3	—
—	Zwierska Henryka, Bezons	2	—
2485	Zwierska Marya, Bezons	2	—
2328	Zwierska Stanisława, Bezons	2	—
2484	Zwierski Bolesław, Bezons	3	—
2328	Zwierski Henryk, Bezons	3	—
—	Zwierski Władysław, Bezons	2	—
1945	Żebrowski Julian, Paryż	3	—
2251	Żórawski Ludwik, Paryż † 8. XII. 1911 . .	1	—
2577	Żukowski Edmund, Paryż	3	—
2500	Żukowski Julian, Paryż † 30. V. 1911 . .	—	—
2478	Żukowski Witalis, Udycz	1	—
2486	Żukowski Władysław, Petersburg	—	—
2540	Żułkowski Andrzej, Londyn	1	25
139	Żychoń Bolesław, Paryż	20	—
	Razem	1457	—

WYKAZ C

Emeryci:

Andrzejewski Adolf, Troyes	150	—
Artwiński Julian, Paryż † 3. X. 1911	250	—
Buderacki Michał. Paryż † 7. VI 1911	75	—
Braun Leiba, Paryż	200	—
Chęciński Hilary Franciszek, Paryż	75	—
Chociszewski Józef, Gniezno	250	—
Cieszkowski Władysław, Paryż	150	—
Czarnecki Alexander, Montpellier	200	—
Dobrzański Izydor, Anglia, † 3. I. 1911.	50	—
Dusiński Izydor, Liffol-le-Grand	200	—
Gładkowski Justyn, Tuluza	250	—
Hertel Antoni, Paryż † 30 .VIII. 1911	200	—
Holiński Gerwazy, Reims	150	—
Jadkiewicz Jan, Paryż	150	—
Janiszewski Andrzej, Paryż	187	50
Janiszewski Franciszek, Paryż	150	—
Jezierza Wacław, Cannes	112	50
Kawczyński Felix, Łódź	150	—
Kisielnicki Henryk, Paryż	200	—
Krasuski Leopold, Paryż	200	—
Krawczyński Ludwik, Paryż	150	—
Kwiatkowski Arkadyusz, Paryż	187	50
Limanowski Bolesław, Kraków	200	—
Łukomski Maxymilian, Kraków	150	—
Małaszkiwicz Jakób, † 29. XI. 1911	150	—
Marciniak Gustaw, Troyes	250	—
<i>Do przeniesienia . . . . .</i>	<u>4.437</u>	50

<i>Z przeniesienia</i>	4.437	50
Nikiel Michał, Paryż	200	—
Nowiński Adolf, Paryż	112	50
Okęcki Wacław Alexander, Paryż	175	—
Ostaszewska Karolina, Bordeaux	200	—
Pańkowski Jan, Paryż	200	—
Polakowski Jan, Besançon, † 5. V. 1911.	75	—
Pożerska Joanna, Paryż	150	—
Pożerska Olimpia, Paryż	150	—
Pożerski Apolinary, Paryż	150	—
Radziszewski Mikołaj, Troyes	150	—
Rayski Jan Nepom., Paryż † 19. VIII. 1911	100	—
Różycki Andrzej, Paryż	150	—
Sarnacki Antoni, Bar le Duc	37	50
Śmiarowski Konstanty, Paryż	150	—
Śmielowski Stanisław, Kraków	150	—
Stanisławska Laura, Chamarande	200	—
Szcześniakowski Jan, Moulins	250	—
Szerner Władysław, Monachium	187	50
Tarczewski Bolesław, Marsylia	150	—
Wereszczyński Marcin, Anglia	150	—
Wiciejewski Antoni, Paryż	200	—
Wierzbicki Klemens, Anglia	200	—
Wiłkowski Wincenty, Anglia	150	—
Wojciechowski Karol, Paryż	150	—
Zieliński Franciszek, Nowy Sącz	150	—
Zimocki Józef Mieczysław, Paryż	150	—
Żebrowski Julian, Paryż	250	—
Żukowski Witalis, Udycz	150	—
Żułkowski Andrzej, Anglia	150	—
<i>Do przeniesienia</i>	9.075	—

Z przeniesienia . . . . . 9.075 —

Wdowy po Weteranach:

Bilewiczowa Eleonora z Pęczarskich, Paryż	150 —	
Haciska Katarzyna Augustowa z Kra jewskich, Nancy.	200 —	
Kossowska Marya Aniela Lucyanowa, Troyes	150 —	
Kozłowska Marya Anna Leonowa, Paryż.	200 —	
Samuyłowa Klementyna Janowa, Paryż.	200 —	
Sawicka Teresa Felixowa, Perpignan .	200 —	
Wasilewska Anna Xawerowa, Paryż .	200 —	1.300 —
Zakład św. Kazimierza		2.400 —
Razem		<u>12.775 —</u>

WYKAZ D

KOSZTA ADMINISTRACYJNE:

Druki:	121	80
Pensya Skarbnika	600	—
Wydatki pocztowe i biurowe:		
u Administratora:	26	—
u Sekretarza	12	50
u Skarbnika	151	05
Do przeniesienia		<u>189 55</u>
		<u>901 35</u>

<i>Z przeniesienia . . .</i>	901	35
Koszta bankowe: Za przechowywanie papierów, odbieranie kuponów i komisowe:		
w Crédit Foncier	91	91
w Société Générale	149	20
w Banku Krajowym	49	68
		<u>290 79</u>
Razem . . .	<u>1.202</u>	<u>14</u>

Dnia 28 marca 1912 r.

Administrator: *J. Gałęzowski.*

Za zgodność rachunków:

Kontrolerowie:

A. Budzyński.

E. Korytko.

WYKAZ E

ZMARLI

- Artwiński Julian, Colombes 3. X. 1911.
 Buderacki Michał, Paryż 7. VI. 1911.
 Dobrzański Izydor, Londyn, 3 I. 1911.
 Haciska Augustyna, Nancy, 3. II. 1912.
 Hertel Antoni, Paryż, 30. VIII. 1911.
 Kuśmierz Szymon, Paryż 23. VIII. 1911.
 Małaszkiwicz Jakób, Paryż, 29. XI. 1911.
 Polakowski Jan, Besançon, 5. V. 1911.
 Rayski Jan Nepomucen, Paryż 19. VIII. 1911.
 Rubach Bolesław, Paryż, 17. II. 1912.
 Żórawski Ludwik, Paryż, 8. XII. 1911.
 Żukowski Julian, Paryż, 30. V. 1911.

WYKAZ F

PRZYSTĄPILI DO STOWARZYSZENIA W ROKU 1911

- 2573 Kempfli Grzegorz, Paryż.
2574 Borowska Polonia, Bordeaux.
2575 Krajewski Marceli, Paryż.
2576 Chęciński Hilary Franciszek, Paryż.
2577 Żukowski Edmund, Paryż.
2578 Markiewiczowa Marya, Paryż.
2579 Przewłocka Łucya, Paryż.
2580 Kulikowski Albert, Paryż.
2581 Hube Małgorzata, Zakopane.
2582 Magdziński Witold, Kórnik.
2583 Tomaszewski Emil, Bnin.
2584 Denizot Zygmunt, Kórnik.
2585 Warzyński Jan Nepomucen, Poznań.
2586 Głowiński Floryan, Kórnik.
2587 Tłok Andrzej dr., Kórnik.
2588 Ruczyński Tadeusz, Dziećmierów.
2589 Jezierza Waclaw, Cannes.
2590 Bielański Kazimierz, Tusze.
2591 Wojczyński Kazimierz, Kórnik.
2592 Majewski Antoni, Kórnik.
2593 Dudziński Władysław, Nowy Targ.
2594 Lipkowski Jan, Paryż.
2595 Giejsztor Czesław, Paryż.

Adres sekretarza:

Dyonizy Zaleski, 129, Bd. St.-Michel, Paris.

Adresy poborców:

Adolf Andrzejewski, 32, Rue Wanderboch, Troyes.

Józefa Łyskowska, Zakopane.

Karolina Ostaszewska, 54, Rue Chevalier, Bordeaux.

Lach Szyrma: The Rev. W. S. Lach, The Vicarage, Barkingside, Ilford, England.

Podatek przyjmuje w Paryżu skarbnik:

Władysław Strzembosz, 6, quai d'Orléans, Paris, IV.

Pobierający emerytury pocztą bezpośrednio z Zarządu winni przed upływem każdego kwartału (po 15 marca, czerwca, września i grudnia) zgłosić się listownie, choćby kartką pocztową, do p. Władysława Strzembosza i podać dokładnie ostatni swój adres.

Z dniem 31 grudnia zamykane bywają rachunki. Należy zatem przed tym terminem podatek opłacić. W sprawozdaniu każdy znajdzie dowód na opłacony podatek. Kwity skarbnik wydaje na miejscu, ale ich pocztą nie przesyła.

Wojciechowski, 32 Rue Wanda, Paris
Kochanowska, 54 Rue de la Chapelle, Paris
Lyon, France: The Rue de la Chapelle, Paris
Wojciechowski, 32 Rue Wanda, Paris
Kochanowska, 54 Rue de la Chapelle, Paris
Lyon, France: The Rue de la Chapelle, Paris

Postpaid, 100 Francs, 100 Francs, 100 Francs
Postpaid, 100 Francs, 100 Francs, 100 Francs
Postpaid, 100 Francs, 100 Francs, 100 Francs

Paris, France, 1871
Paris, France, 1871
Paris, France, 1871